

JOHANNA LOOIJEN-DE RIJKE

In het oog, in het hart

*Bijbelse kijktafels voor
kinderen*

Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

www.uitgeverijboekencentrum.nl

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan *De Nieuwe Bijbelvertaling*,
© Nederlands Bijbelgenootschap 2004, tenzij anders vermeld.

Ontwerp omslag: Mulder van Meurs
Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

ISBN 978 90 239 2826 3
NUR 707

© 2014 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

In het oog, in het hart

Een jaar is lang. En wat kan er veel gebeuren. Ook in het leven van je kinderen. Nieuwe indrukken, ervaringen, en groeimomenten; wat worden ze snel groot! Wat zullen je kinderen zich er later van herinneren? Van dit jaar, van kind-zijn, van thuis, van kerk en van geloven? Wat geef je hun mee?

In dit boek vind je 52 bijbelteksten voor je gezin. Een jaar lang, iedere week één. Teksten uit Psalmen, Micha en Jesaja. Uit Matteüs, Filippenzen en Hebréeën. Met de bijbehorende kijktafels breng je de teksten in beeld. Je brengt ze zogezegd 'in het oog'. Zodat Gods woorden binnenkomen. Gaan leven in de wereld van je kinderen. En meegaan in hun hart.

Over kijktafels

Aan tafel

'Hé, wat is dat nou?' Het vriendinnetje dat uit school bij ons komt lunchen is nieuwsgierig. Ze hangt over haar boterham heen om het eens goed te bekijken. Van de vlaggetjes en poppetjes gaan haar ogen naar het kaartje met letters. Nu ze net heeft leren lezen, wil ze dat oefenen op alle letters die ze vindt. Deze korte regels, dat moet lukken.

Op de eettafel staat een schaal met alledaagse voorwerpen en een bijbeltekst. We noemen dat onze 'kijktafel'. Sinds die er staat, merken we hoe nieuwsgierig kinderen zijn. En totaal niet verlegen. Ze beginnen heel gemakkelijk een gesprek als hun aandacht wordt getrokken door een pakkend beeld.

Plaatjes

Kinderen zien een heleboel interessante beelden. Via reclameborden, tv, computers, tablets en telefoons komen de hele dag indrukken binnen. Op straat, in de klas en in de huiskamer: beelden zijn overal om ons heen. En dat vinden kinderen leuk. Welke ouder kent niet de strijd om de computertijd? De meeste peuters gebruiken de tablet al voordat ze drie jaar zijn. Kinderen van zeven jaar besteden drie keer zoveel tijd aan computer en tv dan aan boeken. Als je dus de aandacht van kinderen wilt veroveren, heb je kleuren, plaatjes en filmpjes nodig.

Plaatjes raken je ook meer direct dan woorden. Zoals de foto van een ramp langer in je geheugen blijft dan het artikel erbij. Het spreekwoord luidt: Een beeld zegt meer dan duizend woorden. Dat geldt voor kinderen ook. Hun hart wordt geraakt door al die beelden die op hen afkomen. Wie het hart van kinderen wil bereiken met het evangelie, heeft dus goede redenen om beelden te gebruiken. Beelden in de vorm van platen uit de kinderbijbel, een leuke app of dvd. Of in de vorm van kijktafels.

Herhaling

Onze kijktafel laat iedere week één bijbeltekst zien. De tekst is niet te lang en niet te moeilijk. Iedere ochtend bij het ontbijt lezen we de tekst samen. Papa of mama of de kinderen die kunnen lezen. De jongste kinderen zeggen hem na. We praten er soms over, of bidden erover. Iedere ochtend één keer. Maar de tekst staat er de hele dag. Op de eettafel, die het centrum is van ons gezinsleven. We zitten er te praten, te knutselen of te kleuren. We eten er en drinken er een kop thee. En iedere keer als we elkaar daar ontmoeten, valt ons oog op de tekst. Hardop of in gedachten klinken dan weer de woorden van God. Die herhaling zou je met een bijbels woord ook 'inprenten' kunnen noemen. Zoals gezegd wordt in Deuteronomium 6: 'Houd de geboden die ik u vandaag opleg steeds in gedachten. Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis en onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat. Draag ze als een teken om uw arm en als een band op uw voorhoofd. Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad.'

Inprenten betekent: goed in je geheugen opnemen. Veel indrukken die kinderen opdoen, vergeten ze weer. Maar van woorden van God wil je dat kinderen ze onthouden. Omdat dat woorden zijn die Leven geven. Woorden die kinderen

richting wijzen. Als die woorden in hun geheugen gegrift zijn, dan blijven ze daar ook.

Aan de slag

Dat inprenten bij je kinderen kost iets van hen en van jezelf. Je moet je afvragen: wat vind ik waardevol om aan hen mee te geven? Je moet er tijd voor vrijmaken. En regelmatig herhalen, zodat het niet meer vergeten kan worden. Dat is een uitdaging en dat vraagt discipline. Kijktafels kunnen daarbij helpen. Zeker, je moet er even voor gaan zitten. Voorwerpen verzamelen en een tekst op een kaartje schrijven. Maar misschien vinden je kinderen het juist leuk om dat samen te doen. Dan gaat het nog meer spreken. Zoals in een Chinees gezegde: Vertel het mij en ik zal het vergeten. Laat het mij zien en ik zal het mij herinneren. Laat het mij doen en ik zal het begrijpen.

De 52 teksten in dit boek zijn zo veel mogelijk passend bij het seizoen gekozen. Ze sluiten aan bij het kerkelijk jaar, bij wat er op school of buiten in de natuur gebeurt, of bij een belangrijk moment om te vieren of te gedenken. Dit boek begint met Nieuwjaarsdag, maar je kunt op ieder moment van het jaar instappen. En je kunt die kijktafel kiezen die voor jouw kinderen in hun week toepasselijk is. Kies je een vast moment in de week om de nieuwe tekst op tafel te zetten, dan wordt het iets waar de kinderen naar uit gaan kijken. In ons gezin is de zondagavond daar geschikt voor. Wat je nodig hebt, is een centrale plek in je huis. En verder een schaal of bord met ruimte voor wat voorwerpen. De voorwerpen die we gebruiken, heb je waarschijnlijk gewoon in huis. Een kaartenstandaard is handig, anders waait de tekst om. Ook een boekenstandaard kun je goed gebruiken. Daarop zet je boeken, tekeningen en knutsels goed zichtbaar en gemakkelijk neer. Creatief hoef je niet te zijn. De voorbeelden in dit boek zijn

een enkele keer wat bewerkelijk. Maar ze kunnen ook altijd eenvoudiger. Het gaat er niet om dat het er flitsend uitziet. Het gaat erom dat Gods Woord zichtbaar wordt, zo dat het jouw kinderen aanspreekt. En dat het via hun ogen in hun hart terechtkomt.

Bij dit boek hoort een website: kijktafels.blogspot.nl. Je vindt er materialen om uit te printen. Ook verschijnen daar regelmatig nieuwe kijktafels.

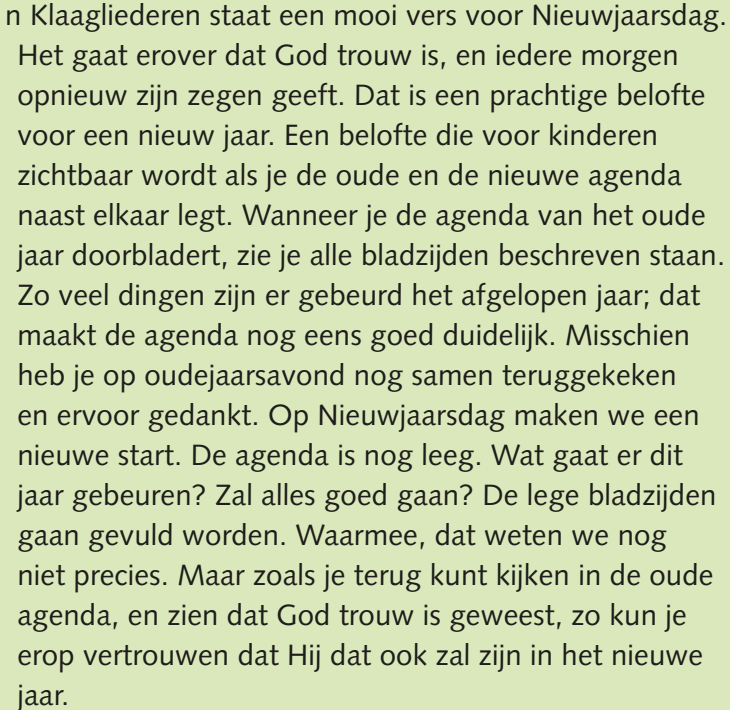

Januari – Nieuwjaar

*Elke morgen schenkt de HEER nieuwe weldaden.
Veelvuldig blijkt uw trouw!*

Klaagliederen 3:23

Week 1

n Klaagliederen staat een mooi vers voor Nieuwjaarsdag. Het gaat erover dat God trouw is, en iedere morgen opnieuw zijn zegen geeft. Dat is een prachtige belofte voor een nieuw jaar. Een belofte die voor kinderen zichtbaar wordt als je de oude en de nieuwe agenda naast elkaar legt. Wanneer je de agenda van het oude jaar doorbladert, zie je alle bladzijden beschreven staan. Zo veel dingen zijn er gebeurd het afgelopen jaar; dat maakt de agenda nog eens goed duidelijk. Misschien heb je op oudejaarsavond nog samen teruggekeken en ervoor gedankt. Op Nieuwjaarsdag maken we een nieuwe start. De agenda is nog leeg. Wat gaat er dit jaar gebeuren? Zal alles goed gaan? De lege bladzijden gaan gevuld worden. Waarmee, dat weten we nog niet precies. Maar zoals je terug kunt kijken in de oude agenda, en zien dat God trouw is geweest, zo kun je erop vertrouwen dat Hij dat ook zal zijn in het nieuwe jaar.

Deze tekst kan ook prima bij het begin van het schooljaar. Kinderen beleven de start op school na de zomervakantie misschien wel meer als een nieuw begin dan 1 januari.

Januari – Afmaken

Ik ben ervan overtuigd dat hij
die dit goede werk bij u begon-
nen is, het ook zal voltooien op
de dag van Christus Jezus.
Filippenzen 1:6

Ik ben ervan overtuigd dat hij die dit goede werk bij u begonnen is, het ook zal voltooien op de dag van Christus Jezus.

Filippenzen 1:6

Week 2

Hier in huis slingeren regelmatig knutselwerken die nog niet af zijn. Een half gekleurde kleurplaat, een begin van een breiwerk, een half bordje met strijkkralen, een doos die nog steeds een auto moet worden en zo nog veel meer. Meestal zien die projecten er veelbelovend uit; er is netjes binnen de lijntjes gekleurd, of er zit een mooi begin van een muts in de mand met wol. Maar het is nog niet af en vaak wordt het ook niet afgemaakt. De bestemming van zo'n half werkstuk is dan ook regelmatig de vuilniszak. Jammer, want het begon zo mooi.

Bij God werkt dat anders, zegt deze tekst. Wat Hij begint, maakt Hij af. Ook in jouw leven. Dat is een mooie tekst voor een nieuw jaar. Wij beginnen weer van alles, zitten vol plannen voor het nieuwe jaar, maar God is degene die zelf met ons aan het werk is. En wat wij ook van onze plannen terechtbrengen, God maakt af wat Hij begon. Dat kost wel tijd. Kinderen zijn nog niet af, en ouders ook niet. We maken allemaal onze fouten en leren nieuwe dingen. Deze tekst leert ons ook geduld te hebben met elkaar en uit te zien naar de dag dat alles volmaakt zal zijn.

Als jouw kinderen hun knutsels meestal wel afmaken, zet je die op de kijktafel. Het geeft veel voldoening om te zien dat iets af is. Zo geeft het God plezier om ons 'af' te maken. Als je geen knutsels voorhanden hebt, kun je ook een verkeersbord 'werk in uitvoering' uitprinten en met deze tekst op tafel zetten.

Januari – Sneeuw

*Neem mijn zonden weg en ik word rein,
was mij en ik word witter dan sneeuw.*

Psalm 51:9

Week 3

Natuurlijk weet je nooit vooraf wat het voor winter zal worden hier in Nederland. Maar als er een keer sneeuw valt, kun je dat meteen aangrijpen voor een kijktafel. Want in de Bijbel lezen we regelmatig over sneeuw. Het wordt gebruikt om iets aan te duiden wat helemaal wit is, stralend, mooi en zonder vlekje. Matteüs schrijft over een engel bij Jezus' graf met kleding 'wit als sneeuw'. En in Openbaring ziet Johannes Jezus met haren 'wit als sneeuw' (Matteüs 28:3, Openbaring 1:14). Over hoe mooi het is als iets zo wit is, kun je lezen, maar je ervaart het pas goed als het sneeuwt. Wanneer je met je kinderen naar buiten stapt na een sneeuwbus en er nog niemand in gelopen heeft, doen alle zintuigen mee. Voelen, ruiken, proeven, luisteren, kijken: zo is het dus als iets 'witter dan sneeuw' is! Daarna kun je deze tekst met hen lezen. Zo mooi ben jij als je zonden zijn weggewassen!

Helaas blijft sneeuw hier meestal niet zo lang liggen. De kijktafel met kunstsneeuw is maar een armzalige afspiegeling van de echte wereld. Maar de herinnering eraan kunnen we hiermee wel nog even vasthouden. Als de sneeuw echt een poos blijft liggen, verf je de tekst met witte plakkaatverf op je raam.

De volledige tekst begint met: 'Neem met majoraan mijn zonden weg'. Voor jonge kinderen schrijf ik de tekst zo kort en makkelijk mogelijk op. Met oudere kinderen hoeft dat natuurlijk niet. Dan kun je in het tuincentrum op zoek gaan naar majoraan (echte marjolein of *origanum majorana*). Het is een plantje waarvan de bladeren heerlijk ruiken als je ze fijnwrijft tussen je vingers.

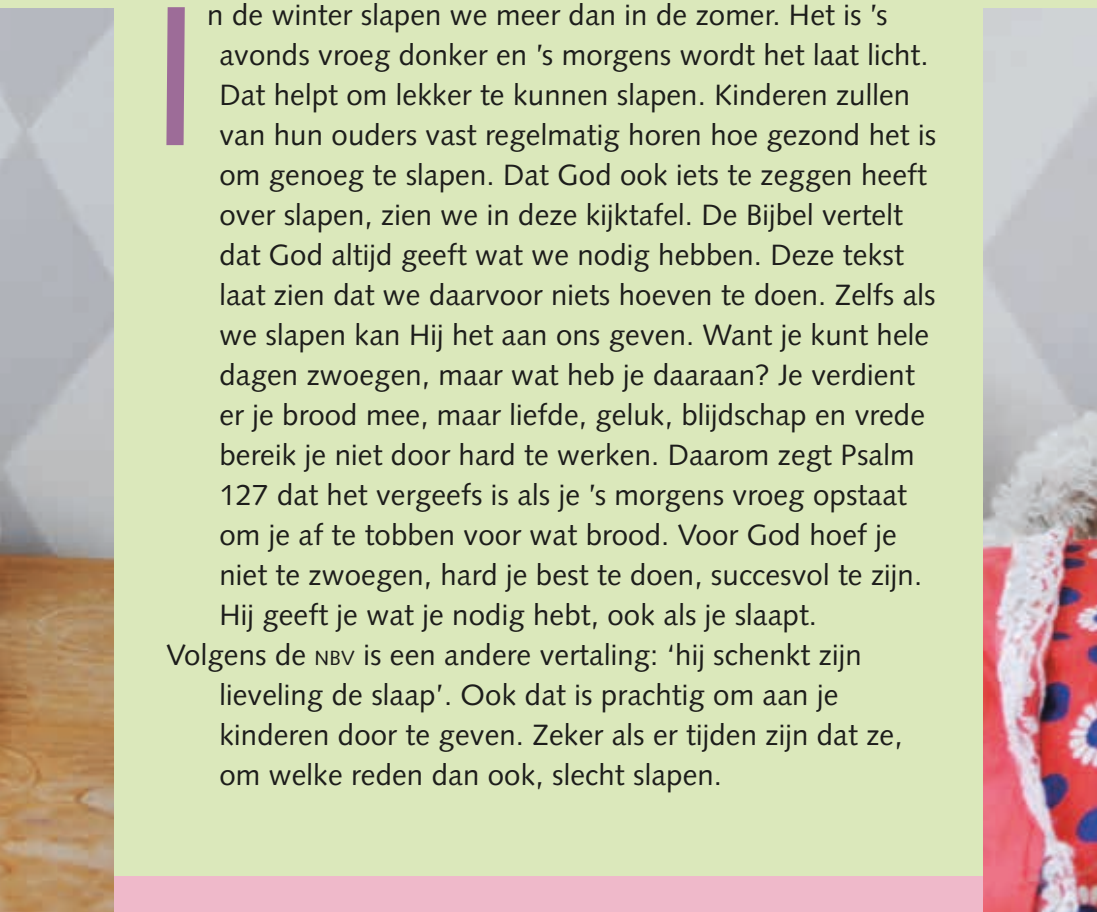

Januari – Slapen

*Aan de mensen die hij liefheeft
geeft de Heer wat nodig is,
zelfs als ze slapen.*

Psalm 127:2
(vertaling Groot Nieuws Bijbel)

Week 4

n de winter slapen we meer dan in de zomer. Het is 's avonds vroeg donker en 's morgens wordt het laat licht. Dat helpt om lekker te kunnen slapen. Kinderen zullen van hun ouders vast regelmatig horen hoe gezond het is om genoeg te slapen. Dat God ook iets te zeggen heeft over slapen, zien we in deze kijktafel. De Bijbel vertelt dat God altijd geeft wat we nodig hebben. Deze tekst laat zien dat we daarvoor niets hoeven te doen. Zelfs als we slapen kan Hij het aan ons geven. Want je kunt hele dagen zwoegen, maar wat heb je daaraan? Je verdient er je brood mee, maar liefde, geluk, blijdschap en vrede bereik je niet door hard te werken. Daarom zegt Psalm 127 dat het vergeefs is als je 's morgens vroeg opstaat om je af te tobben voor wat brood. Voor God hoef je niet te zwoegen, hard je best te doen, succesvol te zijn. Hij geeft je wat je nodig hebt, ook als je slaapt.

Volgens de NBV is een andere vertaling: 'hij schenkt zijn lieveling de slaap'. Ook dat is prachtig om aan je kinderen door te geven. Zeker als er tijden zijn dat ze, om welke reden dan ook, slecht slapen.

Bij Psalm 127 kun je de kinderen ook een tekening laten maken. Print de hele psalm groot uit, lees hem voor en leg de tekst op tafel. Maak nu allemaal een tekening die erbij past. Een stripverhaal mag ook.